
Istungidokument

A9-0167/2024

9.4.2024

RAPORT

Nils Ušakovsi puutumatus e aravõtmise taotluse kohta
(2023/2091(IMM))

Õiguskomisjon

Raportöör: Gilles Lebreton

SISUKORD

	lk
ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS.....	3
LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI.....	6
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	7

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Nils Ušakovsi puutumatus eelarvamise taotluse kohta (2023/2091(IMM))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Nils Ušakovsi puutumatus eelarvamise taotlust, mille esitas 24. mail 2023. aastal Riia peaprokuratuuri kriminaalõiguse osakonna korrupsioonivastase võitluse koordineerimise talituse prokurör ja mille Läti Vabariigi peaprokurör samal kuupäeval edastas seoses Läti Vabariigis algatatava kriminaalmenetlusega ning mis tehti teatavaks Euroopa Parlamendi täiskogu istungil 14. juunil 2023. aastal,
  - olles vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6 Nils Ušakovsi ära kuulanud,
  - võttes arvesse protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artikleid 8 ja 9 ning otsesest ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
  - võttes arvesse Läti Vabariigi põhiseaduse artikleid 29 ja 30,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta, 17. jaanuari 2013. aasta ja 19. detsembri 2019. aasta otsuseid¹,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A9-0167/2024),
- A. arvestades, et Riia peaprokuratuuri kriminaalõiguse osakonna korrupsioonivastase võitluse koordineerimise talituse prokurör on taotlenud Lätist Euroopa Parlamendi liikmeks valitud Nils Ušakovsi puutumatus eelarvamist, et algatada tema suhtes kriminaalmenetlus süüteo eest, milleks on altkäemaksu saamine ja pärast seda oma ametiseisundit kasutades kolmanda isiku huvides õigusvastase teo toimepanek, ning süüteo eest, mille käigus omandati teise vara, kasutades laias mastaabis ja organiseeritud rühmituses pahauskselt usaldust ja kelmust (pettus); lisaks väidetakse, et ta pani vastutava ametnikuna oma ametiseisundit pahauskselt kasutades tahtlikult toime tegusid, millel on tõsised tagajärjed ning mis kujutavad endast süütegu vastavalt Läti karistusseadustiku artikli 177 lõikele 3, artikli 318 lõikele 3, artikli 15 lõikele 4 ja artikli 320 lõikele 4;
- B. arvestades, et ajavahemikul 22. juulist 2017 kuni 17. septembrini 2017 olevat Nils Ušakovs, kes oli Riia linnapea ja seega avaliku võimu kandja vastutaval ametikohal ja esindas ühtlasi Riia omavalitsust Riia transpordiettevõtja aktsionärina, muu hulgas

---

¹ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 19. detsember 2019, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

väidetavalt nõudnud väikebussiettevõtte kaudselt omanikult altkäemaksu, mis moodustab 50 % summadest, mida see ettevõtte sai Riia omavalitsuselt selliste reisijate vedamise eest, kellel oleval olnud õigus saada sõidusoodustusi;

- C. arvestades, et Nils Ušakovs valiti Euroopa Parlamenti 2019. aastal toimunud valimistel;
- D. arvestades, et väidetav süütegu ei puuduta Nils Ušakovski poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamusi või antud hääli vastavalt Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollile nr 7 artiklile 8;
- E. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollile nr 7 artiklis 9 on sätestatud, et Euroopa Parlamendi liikmetel on oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;
- F. arvestades, et Läti Vabariigi põhiseaduse artiklis 29 ja artiklis 30 on sätestatud:
„Artikkel 29
Seimi liikmeid ei tohi vahistada ega nende ruume läbi otsida, samuti ei tohi nende isikuvabadust mingil viisil piirata ilma Seimi nõusolekuta. [...]
Artikkel 30
Ilma Seimi nõusolekuta ei või alustada kriminaalmenetlust ja selle liikmetelt ei või nõuda haldustrahve.“;
- G. arvestades, et esiteks ei saa parlamenti võrdsustada kohtuga ja teiseks ei tohi parlamendiliiget pidada puutumatus eesmärgi ärahoidmise menetluse raames süüdistatavaks²;
- H. arvestades, et parlamendiliikme puutumatus eesmärk on kaitsta parlamenti ja selle liikmeid kohtumenetluste eest, mis käsitlevad parlamendiliikme kohustuste täitmisel tehtud tegusid, mis moodustavad nende kohustuste lahutamatu osa;
- I. arvestades, et Nils Ušakovs ei saanud väidetavalt seda kuritegu, nimelt altkäemaksu võtmist, lõpuni täide saata, kuna väikebussiettevõtte kaudne omanik ei oleval nii suures ulatuses altkäemaksu andmisega nõustunud;
- J. arvestades, et uurimise käigus ei ole suudetud kindlalt tuvastada väidetavate kuritegude täpset kohta ja ajastust;
- K. arvestades, et teod, milles Nils Ušakovski süüdistatakse, pandi väidetavalt toime 2017. aastal ja Läti Vabariigi peaprokurör edastas puutumatus eesmärgi ärahoidmise taotluse alles 23. mail 2023; arvestades, et selline viivitus ei ole veenvalt põhjendatud;
- L. arvestades, et kõnesoleva juhtumi kohta antud teabe ja selgituste, sealhulgas vastuste põhjal, mille andis Läti Vabariigi aseprokurör temaga peetud arvamuste vahetuse käigus, on puutumatus eesmärgi ärahoidmise taotluse aluseks olevad asjaolud ebakindlad ja menetluse, sealhulgas puutumatus eesmärgi ärahoidmise taotluse esitamise ajendi suhtes esineb tõsiseid kahtlusi;

---

² Kohtuotsus, Üldkohus, 30. aprill 2019, Briois vs. parlament, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

- M. arvestades, et Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et „... valiku osas, mille parlament kavatses teha puutumatus äravõtmise või puutumatus kaitsmise taotluse kohta tehtavas otsuses, on parlamendil väga lai hindamispädevus sellise otsuse poliitilise laadi tõttu“³;
- N. arvestades, et kõik need konkreetsed asjaolud kokku loovad tõsise kahtluse seoses võimaliku kavatsusega kahjustada Nils Ušakovsi poliitilist tegevust ja seega muu hulgas tema tegevust Euroopa Parlamendi liikmena;
- O. arvestades, et seetõttu näib, et tegemist on juhtumiga, mille puhul võib eeldada *fumus persecutionis*'e esinemist, st „konkreetsed tõendid“⁴ näitavad, et kõnealune kohtumenetlus algatati kavatsusega kahjustada Nils Ušakovsi poliitilist tegevust ja eelkõige tema tegevust Euroopa Parlamendi liikmena;
1. otsustab Nils Ušakovsi puutumatus mitte ära võtta;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Läti Vabariigi pädevale ametiasutusele ja Nils Ušakovsile.

---

³ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch, T346/11 ja T347/11, ECLI:EU:C:2013:23, punkt 59 ja osutatud kohtupraktika.

⁴ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 17. september 2020, Troszczynski, C-12/19, ECLI:EU:C:2020:725, punkt 26.

**LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD,
KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI**

Raportöör kinnitab oma ainuvastutusel, et ei saanud mingit sisendmaterjali üksuselt või isikult, kes tuleks kodukorra I lisa artikli 8 kohaselt käesolevas lisas ära märkida.

**TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA
VASTUTAVAS KOMISJONIS**

Vastuvõtmise kuupäev	8.4.2024
Lõpphääletuse tulemus	+: 14 -: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gunnar Beck, Ibán García Del Blanco, Virginie Joron, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Maria-Manuel Leitão-Marques, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Guy Lavocat, Antonius Manders, Nacho Sánchez Amor